

Signature valid
Digitally signed by VARVARA ZACHARAKI
Date: 19.03.2015 15:59:32
EEA
Reason: Signed PDF
(embeded)
Location: Athens, Ethniko
Typografo

70457

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

31 Δεκεμβρίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5968

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 137675/ΕΥΘΥ1016

Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"».

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98).

2. Το ν. 4314/2014 (ΦΕΚ Α' 265) σχετικά με τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 και λοιπές διατάξεις, όπως κάθε φορά ισχύει και ειδικότερα τα άρθρα 58 παρ. 2, 21 παρ. 2 και 28 παρ. 12.

3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1083/2006.

4. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την

απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1080/2006.

5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1081/2006 του Συμβουλίου.

6. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1300/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1084/2006.

7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1698/2005 του Συμβουλίου.

8. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθμ. 2328/2003, (ΕΚ) αριθμ. 861/2006, (ΕΚ) αριθμ. 1198/2006 και (ΕΚ) αριθμ. 791/2007 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1255/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

9. Τον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθμ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθμ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθμ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθμ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθμ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθμ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθμ. 223/2014, (ΕΕ) αριθμ. 283/2014 και της απόφασης αριθμ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθμ. 966/2012.

10. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/2393 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2017 για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), (ΕΕ) αριθμ. 1306/2013 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής, (ΕΕ) αριθμ. 1307/2013, περί θεσπίσεων κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς

δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών που έχουν ως στόχο να ολοκληρώσουν μια αδιαίρετη εργασία συγκεκριμένης οικονομικής ή τεχνικής φύσης με σαφώς προσδιορισμένους στόχους και για την οποία το συνολικό επιλέξιμο κόστος υπερβαίνει

- τα 50.000.000 EUR ή
- τα 75.000.000 EUR στην περίπτωση πράξης που συνεισφέρει στον θεματικό στόχο του σημείου (7) του άρθρου 9 του Καν. 1303/2013.

2. Σε μία πράξη τα ανωτέρω όρια καθορίζονται σε σχέση με το συνολικό επιλέξιμο κόστος αφού ληφθούν υπόψη τα αναμενόμενα καθαρά έσοδα της πράξης (δηλ. το συνολικό επιλέξιμο κόστος αφού ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις του άρθρου 61 του Καν. 1083/2013, μη προεξοφλημένο).

3. Τα χρηματοδοτικά μέσα δεν θεωρούνται μεγάλα έργα.

4. Οι δαπάνες για μεγάλο έργο μπορούν να περιλαμβάνονται σε αίτηση πληρωμής μετά την υποβολή προς έγκριση της παραγράφου 2 του άρθρου 102 του Καν. 1303/2013. Σε περίπτωση που η Επιτροπή δεν εγκρίνει το μεγάλο έργο που επιλέχθηκε από τη διαχειριστική αρχή, η δήλωση δαπανών που ακολουθεί την απόσυρση της αίτησης πληρωμής ή την έγκριση της απόφασης της Επιτροπής διορθώνεται αναλόγως.

5. Σε περίπτωση που το μεγάλο έργο έχει αποτιμηθεί από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 102 του Καν. 1303/2013, οι δαπάνες που σχετίζονται με το εν λόγω μεγάλο έργο μπορεί να περιλαμβάνονται σε αίτηση πληρωμής αφού η διαχειριστική αρχή έχει ενημερώσει την Επιτροπή σχετικά με την υποβολή σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες των πληροφοριών που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 101 του Καν. 1303/2013.

Μια ανεξάρτητη αξιολόγηση ποιότητας παραδίδεται εντός έξι μηνών από την υποβολή των εν λόγω πληροφοριών στους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

Οι αντίστοιχες δαπάνες ανακαλούνται και η δήλωση δαπανών διορθώνεται αναλόγως στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) εάν η ανεξάρτητη αξιολόγηση ποιότητας δεν κοινοποιηθεί στην Επιτροπή εντός τριών μηνών από τη λήξη της προθεσμίας που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο,
- β) εάν η υποβολή των πληροφοριών αποσυρθεί, ή
- γ) εάν η εν λόγω αξιολόγηση είναι αρνητική.

Άρθρο 35

Πράξεις που υλοποιούνται μέσω ΣΔΙΤ

1. Τα Ταμεία μπορούν να χρησιμοποιούνται για την ενίσχυση πράξεων ΣΔΙΤ. Αυτές οι πράξεις ΣΔΙΤ συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο δίκαιο, ιδίως όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις και την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων.

2. Στην περίπτωση πράξης ΣΔΙΤ όπου ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, οι δαπάνες στο πλαίσιο πράξης ΣΔΙΤ που έχουν πραγματοποιηθεί και καταβληθεί από τον εταίρο του ιδιωτικού τομέα μπορούν, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 65(2) του Καν. 1303/2013, να θεωρηθούν ότι πραγματοποιήθηκαν και

καταβλήθηκαν από τον δικαιούχο και να περιλαμβάνονται σε αίτηση πληρωμής προς την Επιτροπή με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

α) ο δικαιούχος έχει συνάψει συμφωνία ΣΔΙΤ με εταίρο του ιδιωτικού τομέα,

β) η διαχειριστική αρχή έχει επαληθεύσει ότι οι δαπάνες που δηλώθηκαν από τον δικαιούχο έχουν πληρωθεί από τον εταίρο του ιδιωτικού τομέα και ότι η πράξη είναι σύμφωνη με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, το πρόγραμμα και τους όρους για την υποστήριξη της πράξης.

3. Πληρωμές προς δικαιούχους για δαπάνες που περιλαμβάνονται σε αίτηση πληρωμής σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο καταβάλλονται σε λογαριασμό υπό μεσεγγύηση που δημιουργείται ειδικά προς τον σκοπό αυτό στο όνομα του δικαιούχου. Τα κεφάλαια που καταβάλλονται στο λογαριασμό αυτό χρησιμοποιούνται για πληρωμές σύμφωνα με τη συμφωνία ΣΔΙΤ, συμπεριλαμβανομένων τυχόν πληρωμών σε περίπτωση λύσης της συμφωνίας ΣΔΙΤ.

Άρθρο 36

Δαπανές συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών

1. Οι δαπάνες δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, είναι επιλέξιμες εφόσον ο δικαιούχος αναθέσει τη σύμβαση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό του πλαίσιο και σε συμμόρφωση με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. α) Οι δαπάνες συγχρηματοδοτούμενων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2018 είναι επιλέξιμες εφόσον η ανάθεσή τους γίνεται κατόπιν διαδικασιών που τηρούν τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και τις γενικές αρχές για την ανάθεση ενωσιακών συμβάσεων (αρχή της μη εισαγωγής διακρίσεων, της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας, της αμοιβαίας αναγνώρισης και της αναλογικότητας), κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης επιλογής.

β) Η διαδικασία και οι διαδικαστικοί κανόνες επιλογής, τα μέτρα και οι προθεσμίες δημοσιότητας που αντιστοιχούν, τα λεπτομερή κριτήρια συμμετοχής, επιλογής και ανάθεσης, οι κανόνες πρόσβασης στα έγγραφα του διαγωνισμού και οι τρόποι επικοινωνίας καθώς και οι κανόνες σχετικά με την σύγκρουση συμφερόντων ορίζονται αναλυτικά στην πρόσκληση κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζουν συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού τόσο ως προς τον αριθμό όσο και ως προς την ποιότητα των υποψήφιών και δεν εισάγουν διακρίσεις ή απαιτήσεις οικονομικής ή τεχνικής φύσεως δυσανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. Οι αποφάσεις για την ανάθεση πρέπει να είναι αιτιολογημένες και να μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο μέσων ένδικης προστασίας εκ μέρους των αποδεκτών τους. Για τα θέματα των τροποποιήσεων, μονομερούς καταγγελίας της σύμβασης και των υπεργολαβιών εφαρμόζονται οι κανόνες των Οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις.

3. Οι δαπάνες δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού αυτών, οι

οποίες αφορούν εργασίες οι οποίες προέκυψαν μετά από τροποποίηση των όρων της αρχικής σύμβασης είναι επιλέξιμες υπό τον όρο ότι η τροποποίηση πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 132 και 337 του ν. 4412/2016 και των ειδικότερων άρθρων αυτού σχετικά με τις τροποποιήσεις συμβάσεων.

Άρθρο 37

Τεχνική βοήθεια (αφορά στα ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, Ταμείο Συνοχής)

1. Η Τεχνική βοήθεια μπορεί να χρηματοδοτεί τις δραστηριότητες προπαρασκευής, διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης, ενημέρωσης και επικοινωνίας, δικτύωσης, επίλυσης καταγγελιών και ελέγχου και δημοσιονομικού ελέγχου. Επιπλέον, η Τεχνική βοήθεια μπορεί να χρησιμοποιείται για την υποστήριξη ενεργειών με σκοπό τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης των δικαιούχων, περιλαμβανομένων των συστημάτων ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων και μέτρων για την ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του ΕΣΠΑ, των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των δικαιούχων να διαχειρίζονται και να χρησιμοποιούν τους πόρους των προγραμμάτων. Οι πόροι της Τεχνικής βοήθειας μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη μέτρων για την ενίσχυση της ικανότητας των σχετικών εταίρων σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 3 στοιχείο ε) του Καν. 1303/2013 και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ αυτών. Οι ενέργειες της παρούσας παραγράφου δύνανται να αφορούν προηγούμενες και επόμενες περιόδους προγραμματισμού.

2. Κάθε Ταμείο μπορεί να στηρίζει πράξεις τεχνικής βοήθειας επιλέξιμες βάσει οποιουδήποτε άλλου Ταμείου.

3. Οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο μπορούν να προσθέτουν ή να εξαιρούν ενέργειες οι οποίες μπορούν να χρηματοδοτηθούν βάσει της τεχνικής συνδρομής κάθε Ταμείου.

4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, οι ενέργειες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δύνανται να ανατίθενται με απευθείας ανάθεση:

α) στην ΕΤΕΠ,

β) σε διεθνές χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στο οποίο η χώρα είναι μέτοχος.

5. Οι δαπάνες των Ενδιάμεσων Φορέων, στους οποίους εκχωρούνται αρμοδιότητες διαχείρισης κατηγοριών πράξεων είναι επιλέξιμες.

6. Οι επιλέξιμες δαπάνες για τις πράξεις τεχνικής συνδρομής αφορούν τις ενέργειες τεχνικής βοήθειας οι οποίες περιέχονται στην υπουργική απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 48 του ν. 4314/2014, όπως κάθε φορά ισχύει.

Άρθρο 38

Τεκμηρίωση επιλέξιμων δαπανών και διαθεσιμότητα εγγράφων

1. Οι επιλέξιμες δαπάνες που περιλαμβάνονται σε αίτηση πληρωμής για τα Ταμεία (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, Ταμείο Συνοχής, ΕΤΘΑ) τεκμηριώνονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, εκτός από τις ακόλουθες μορφές στήριξης:

• χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με τις δαπάνες, αλλά βασίζεται στην εκπλήρωση προϋποθέσεων ή στην

επίτευξη στόχων των προγραμμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 1 στοιχείο (ε).

• αμοιβές προσωπικού σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 8 και 12.

• εισφορές σε είδος σύμφωνα με το άρθρο 14,

• εφαρμοζόμενες επιλογές απλοποιημένου κόστους σύμφωνα με τα άρθρα 25 και 25Α,

• επιλογές απλοποιημένου κόστους που προσδιορίζονται σύμφωνα σε κατ' εξουσιοδότηση Καν. της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 14.1 του Καν. 1304/2013.

για τις οποίες τα ποσά που περιλαμβάνονται σε μια αίτηση πληρωμής είναι οι δαπάνες που υπολογίζονται σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη μορφή στήριξης.

2. Με εξαίρεση επιλογές απλοποιημένων δαπανών που δύναται να εφαρμοστούν χωρίς εκ των προτέρων υπολογισμό, σύμφωνα με το άρθρο 25 της παρούσας, η μέθοδος υπολογισμού και τα ποσοτικά δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό επιλογών απλοποιημένων δαπανών τεκμηριώνονται κατάλληλα. Το αρχείο τεκμηρίωσης αποτελεί τμήμα της διαδρομής ελέγχου και υπόκειται στο πεδίο ελέγχου των αρμόδιων εθνικών και ευρωπαϊκών ελεγκτικών οργάνων. Η πήρηση του σχετικού αρχείου υπόκειται στις απαιτήσεις του άρθρου 140 του Καν. 1303/2013.

3. Τα εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας που αφορούν σε δαπάνες οι οποίες αποζημιώνονται με τις επιλογές απλοποιημένου κόστους του άρθρου 10 παρ. 1 στοιχεία β), (γ), (δ) και (ε) και τηρούνται στο λογιστικό σύστημα του δικαιούχου, δεν αποτελούν αντικείμενο ελέγχου από τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα για την επαλήθευση/έλεγχο της επιλεξιμότητας των σχετικών δαπανών. Τα ως άνω αναφερόμενα έγγραφα είναι δυνατό να αποτελέσουν αντικείμενο ελέγχου στο πλαίσιο οριζόντιων θεματικών ελέγχων π.χ. κανόνων δημοσίων συμβάσεων. Οι δικαιούχοι υποχρεώνονται στην επίδειξη όλων των εγγράφων που σχετίζονται με την υλοποίηση των πράξεων που υλοποιήθηκαν κάνοντας χρήση των επιλογών απλοποιημένου κόστους στο βαθμό που δεν έχει παρέλθει η υποχρέωση τήρησης των σχετικών εγγράφων με βάση το εθνικό πλαίσιο.

4. Με την επιφύλαξη των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες που υποστηρίζονται από τα Ταμεία για πράξεις για τις οποίες το συνολικό ποσό της επιλεξιμής δαπάνης δεν υπερβαίνει το 1.000.000 EUR, τίθενται για διάστημα τριών ετών στη διάθεση της Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου εάν το ζητήσουν, από την 31η Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η δαπάνη της πράξης.

5. Στην περίπτωση πράξεων άλλων από εκείνες που αναφέρονται στην παράγραφο 4, όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα διατίθενται για διάστημα δύο ετών από την 31η Δεκεμβρίου μετά την υποβολή των λογαριασμών, στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης πράξης.

6. Η χρονική περίοδος που αναφέρεται στην παρ. 4 διακόπτεται είτε στην περίπτωση ενδίκων διαδικασιών είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης της Επιτροπής.